

הנושא: ניהול ספרים - שובר קבלה

האם חובה לציין מספר מלא של השיק בקבלה, או שניתן להסתפק במספר ספרות אחרונות?

תשובה

בתקנה 5(ב) להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשלי"ג-1973 (להלן – **ההוראות**, או **ההוראות לניהול פנקסים**) נקבע:

"(ב) ניתן שובר קבלה בעד שטר או שיק, יכללו בו בנוסף לאמור פרטים מזהים: מספר השטר או השיק, שם הבנק וסניפו, זמן הפרעון או כיוצא בזה."

אמנם בהוראה 5(ב) להוראות הדרישה היא למספר השיק ואם לא נאמר אחרת, הכוונה למספר המלא של השיק. אולם מאחר שתכלית הדרישה היא לזהות את אמצעי התשלום על ידי פרטים לדוגמא: שם הבנק, סניף הבנק, זמן הפרעון, או כיוצא באלה, הרי שאם תכלית הזיהוי מושגת גם עם מספר חלקי של השיק, דבר שמקובל לעשות בשל הספרות הרבות לעתים המרכיבות את מספר השיק, כאשר הדבר נוסף לפרטי שם הבנק, סניף הבנק, זמן הפרעון, הרי שלא תהיה זו סטיה מהותית המצדיקה פסילת פנקסים.

אמנם כבר נפסלו פנקסים בשל מקבץ ליקויים הכולל גם אי ציון פרטים מזהים של המחאות בשוברי הקבלה, דבר שמנע בקורת על תנועת המזומנים¹, אולם אין הדבר דומה לסטיה כאמור (ציון מספר חלקי של השיק). אין לשכוח גם את סעיף 3(ד) הקובע שסטיה שאינה מהותית לענין קביעת הכנסתו של הנישום לא יראו בה בלבד אי קיום הכללים לשיטת ניהול הפנקסים.

¹ ערר 62/78 שפיק בנורי נ' פ"ש פ"ת, פד"א י 234. ראו הרחבה מ' כהן דיני מסים עמ' 8357 וכן באתר **מסטקס**.